

KeČap

Foto Pavel Hrabica

Oba bratři — Karel Čapek společně s bratrem Josefem Čapkem podnikali literární kroky, které byly zabarveny hlínou domova, stejně jako voláním dále. Pořádali své vlastní literární almanachy, aby se představili svému čtenáři. I studenti Gymnázia bratří Čapků se o to poprvé pokoušejí; v kritice budte milosrdní stejně, jako to uměli naši velcí předkové. Chceme jim jít od této chvíle v patách. Držte nám palce!

Váš PhDr. Václav Andrlé, CSc., ředitel, květen 2009

Ak. mal. Josef Velčovský — autor hlavičky almanachu „KeČap“

Velkým přítelem Gymnázia bratří Čapků je od jeho vzniku ak. mal. Josef Velčovský (1946), vynikající malíř, grafik a ilustrátor více než 100 knižních titulů; poctil svou osobní účastí gymnáziem při loňském „Maratónu čtení z díla Karla Čapka“. Škole věnoval „hlavičku“ literárního a grafického almanachu „KeČap“ se vzkazem: „Přeji všem studentům Gymnázia bratří Čapků, aby šli ve stopách spisovatele a novináře Karla Čapka a malíře a spisovatele Josefa Čapka.“

Josef Velčovský maluje ve svém ateliéru . . .

Foto Zdeněk Hrabica

**Literární almanach Gymnázia bratří Čapků, jen pro vnitřní potřebu, číslo 1/2009
uspořádal Zdeněk Hrabica, grafická úprava Daniella Sladká**

Vyplatí se rvát opravdu za pravdu?

Vyplatí, nebo ne? Podle mě, určitě vyplatí.

Stačí si vzít příklad z historie. Všichni známe heslo: „Pravda a láska zvítězí nad lží a nenávistí“ (to je výrok indického myslitele Mahatmá Gándího – pozn. Z. H.). Toto heslo bylo použito za „sametové revoluce“ v roce 1989. Vyplatilo se jim rvát se za pravdu?

No jistě že vyplatilo. Kdyby se totiž za ni nervali, nebyla by svoboda slova, vyjadřování a myšlenek. Lidé by nechodili oblékáni jako dnes v moderních značkách, neposlouchali by různé styly hudby, dodnes by se stály fronty na banány a jiné exotické ovoce a další jiné věci, které jsou v demokratickém světě normální. Zase na druhou stranu není vždy jednoduché se za pravdu rvát.

Zůstaňme ještě u roku 1989 před onou „sametovou revolucí“. V té době se za pravdu zavíralo do tzv. pracovních táborů, mučilo a popravovalo. A jen opravdu stateční jedinci vydrželi nátlak nechvalně proslulé StB. A za pravdu se doslova bili!

Bohužel heslo „Pravda a láska zvítězí nad lží a nenávistí“ postupně upadá v zapomnění. To ale ovšem neznamená, že za pravdu není třeba se rvát. Naopak, za pravdu by se měl člověk rvát do posledního dechu.

Pokud alespoň jeden člověk bude bojovat za pravdu, pak má cenu na tomto světě žít.

Miroslav Pergl

O slípce zelenonohé

Asi před dvěma měsíci jsem čekala na autobusové zastávce a jen tak mimoděk pozorovala potok. Uprostřed vody byl malý ostrůvek z ledu, na čemž by nebylo nic zvláštního, kdyby celý jeho povrch nepokrývala velká ptačí stopa. Zarážející bylo, že byla jen jedna, a jak jsem se domnívala, nepatřila vodnímu ptáku (mezi prsty nebyly znát blány). Odpovídala asi velikosti menšího dravce, ovšem, že by se odněkud snesl sokol, párkrát zamával nad hladinou křídly, aby posléze na ledový ostrůvek obtiskl do sněhu svou nohu, se mi zdálo velice nepravděpodobné. Než jsem však spatřila toho bizarního tvora, jenž byl autorem onoho výtvaru, lámala jsem si hlavu asi týden. Stál na břehu potoka na svých dlouhých, velkých zelených nohách a hledal něco k snědku. Měl tmavé peří a postavou vzdáleně připomínal slepici.

K mému překvapení plaval i bez blan. Jinak se pohyboval pomocí svých obrovských nohou po dně. Doma jsem potom v atlasech hledala ptáka, co vypadá jako slepice na kůlech. Dočetla jsem se, že jde o slípku zelenonohou, která se u nás hojně vyskytuje ve stojatých vodách, a v tekoucích v menší míře prezimuje.

Gabriela Machová

Foto Zdeněk Hrabica

Sen

V údolí blízko temné řeky stojí majestátné smrčiny
 Od nich cestička sotva na dva prsty
 Vede do zelené úžiny
 Za úžinou stáčí se s kopce
 K malému jezírku v mechovní
 Kdo tudy neprošel, nikdy se nedoví
 Kdo tu tiše kráčí
 Neslyšně, jako kroky ptačí
 Chodí tudy sama panna
 Její zpěv je slyšet od večera do rána
 Havraní vlasy vlní se jí po bílém šacení
 Chodívá po cestě a vyhýbá se kamení,
 A pak se ztrácí ve stíny stromů
 Nikdo neví, kam se vrací domů
 Do jezera chodí pít laň a za ní jsou slyšet malé kroky
 Když zavane vítr, mění se v skoky
 Shazují borůvky do vysoké trávy
 Budte všichni zdraví
 Šeptají si tiše a rychle kráčí vpřed,
 Skřítci nebo mechovníčci
 Je jen na tobě, co chceš uvidět
 A za jezerem cestička se točí dál v šumící lesy,
 Vede přes mokřiště a vřesvy,
 Až rozbíhá se v luka, kde si vítr často brouká,
 Tam mění se tráva v sál
 Muži za noci pod hvězdami vyzvou ženy k tanci
 Jemné závoje se točí v kružících, nedocházejí ke konci
 Koná se tu bál
 Ruku v ruce po palouce, jemně mezi stébly letí
 Ve vlasech vůni lesní, střípky rosy z perleti
 A za lučinou cesta svezde se k troskám temného hradu
 A když zvedneš bradu
 Rozlámané kamení se k sobě pojí
 Zborčené stěny mění se zpět v hrad
 Princezna na nádvoří tiše stojí
 Vítr zvedá její vlasy,
 A rytíř jí do tváře hledí
 Co si šeptají, ti nikdo nevyzradí
 Orel zalétá na kamennou věž
 Ty můžeš slyšet, co chceš
 Od hradu cesta stoupá a pak klesá
 A nakonec vytáčí se z lesa
 Přes palouček končí u malé chaty
 A v okencích se svítí
 Za skly září oči dětí
 Stará žena přede ve světnici nit
 Dostal jsi dar
 Můžeš snít

Alžběta Fišerová

Zážitek z plesu

Na to, že atmosféru našeho plesu zlepší kapela, jsem byla připravena. Nijak zdlouhavě jsem se přemýšlením nad jejím pojetím nezamýšlela. Na první pohled se mi naše kapela zdála normální. Na ten druhý mi hlavou proběhlo podezření, zda je kytarista opilý, nebo se pouze snaží sladit své vzezření i s chováním. Už jeho „vkusně“ zvolená kožená bunda, s výšivkou domácí výroby, cosi napovídala. Vše doplnil opravdu zajímavý účes, vzbuzující dojem ptačího hnízda. Vrcholem všeho ovšem byl umělcův projev. Když jsem pozorovala s jakou „jistotou“ se toulal po jevišti, kropíc pivo na všechny strany, opravdu jsem se bavila. Nakonec jsem ale byla mile překvapena. Celkový vzhled kapely naštěstí vyvážila zábava, kterou jejich hraní vyprovokovalo.

Barbora Martinková

— — —

Již třináct let vypadají Františkova rána stejně. Již třináct let uplynulo od smrti jeho matky. Vstane, ustele postel, vyčistí si zuby, osprchuje se a oblékne. Uvaří si čaj, koupené vafle si natře jahodovým džemem tak, jak to obvykle dělávala jeho matka. Po snídani umyje nádobí, jak to obvykle dělával on, aby usnadnil těžký život matky samoživitelky. Už se natahuje pro klíče, když si vzpomene, že přece jen na něco pozapomněl. Jde do obývacího pokoje, kde se naproti gauči namísto televize, jak je obvyklé v české domácnosti 90. let, nachází mohutné akvárium, jehož obyvatelé se postupem času stali Františkovými jedinými společníky, jež nyní pozapomněl nakrmit. Vydá se do práce. Venku se teprve rozednívá. Cesta mu trvá necelých dvacet minut. Je tomu dvacet sedm let, co František dokončil střední školu a nastoupil do obchodu s rybářskými potřebami, v jedné z postranních uliček vedoucích z náměstí. Františka v práci celý den tíží nepříjemný pocit. Když v sedmnáct hodin zavírá, teprve si oddechne. Cestou domů se z nepochopitelného důvodu vydává okolo rybníka. Jako by jej rybník volal, vábil. V noci má neklidné spaní plné živých snů. Druhý den ráno se v přesném rituálním pořadí opakují jeho každodenní úkony. Avšak v okamžiku, kdy sype krmivo do akvária, se náhle neubrání touze a zbylý obsah krabičky si nasype do úst a s pocitem uspokojení si sedá na gauč a sleduje život v akváriu. V práci jej opět přepadne nepříjemný pocit, a tak zavře ještě před sedmnáctou hodinou. Poté se zastaví v nedaleké akvaristice a vykoupe téměř veškeré zásoby krmiv pro akvarijní ryby. Opět jej něco táhne k rybníku, takže se vydá včerejší cestou. Doma se neubrání pomyšlení na dlouhou koupel, která se protáhne na tři hodiny. V noci se mu opět vracejí tytéž živé sny. Ráno se absolutně odchýlí od svého běžného každodenního harmonogramu, den započne koupelí, po níž spořádá několik krabiček krmiva. Do práce, ač se zpožděním, dorazí. Když se ze dveří rozhlédne po všem, co obchod nabízí, zmocní se ho ohromný strach. Uteče, aniž by za sebou zavřel. Bloudí uličkami, proplétajícími se podél náměstí a nevědomky se stále více přibližuje k rybníku. Zastaví se, jelikož mu dýchání začíná činit problémy. Když se snaží vyprostit z útrobu své šály, zděsí se. Co si nahmatá za uchem. „Mohou to být žábry?“ říká si. Náhle se jej opětovně začne zmocňovat nepopsatelná moc s níž nedokáže bojovat. Z posledních sil – dusíc se – se dopotácí k rybníku a skočí do vody. Vteřinu na to na hladinu vyplave Františkovo šatstvo, mezi nímž se vynoří kapří hlava s vykulenými očima.

Barbora Vignerová

Malá pohádka o rackovi

Byl jeden malý racek, který se, se svými dvěma bratříčky, vylíhnul na útesu vysoko nad mořem.

Zatímco se jeho sourozenci dychtivě prali o každé sousto, které jim rodiče přinesli, on měl v hlavě jen vzdálený břeh. Druhý břeh, který téměř splýval s třpytivými vodami a halil se do mlžného oparu. Jeho občasný modrý záblesk malého racka fascinoval. Zamiloval se do něho a přemýšlel, jak by se tam jen dostal.

Časem jeho sourozenci zesílili, vyrostli a zkoušeli létat. Brzy se jim to dařilo natolik, že mohli se svými rodiči kroužit nad vlnami, volní a nespoutaní. Doprovázeli slunce na jeho cestě k západu a naopak ho vítali, když ráno na druhé straně za útesem zamrkalo a odhalilo svou oslnivou tvář. Malý racek stále zasněně pozoroval protější břeh.

Nakonec se rozhodl. I on se postavil na okraj hnízda a důvěřivě roztáhl svá křídélka. Ale byl příliš slabý. Spadl z velké výšky svého domova na tvrdý kámen pod ním. Nezabil se, ale zpřelámal si křídla, a ztratil tak veškerou naději, že se někdy na druhý břeh dostane. Zůstal tedy na zemi a do konce svého nedlouhého života pozoroval, jak ostatní ptáci netečně přelétají nad tím vzdáleným pruhem pevniny, který pro něj zůstane už jen pomalu se rozplývajícím snem. . .

Anna Kaminská

Anna Kaminská

Strom se svatebním závojem

Znám jednu starou moudrost a starý zvyk: Když se narodí dítě, rodiče na zahradě zasadí strom. A ten strom poroste stejně jako to dítě. Říká vám něco tento rodinný zvyk?

V jedné rodině se tak událo. Narodil se jim krásný kluk a otec zasadil na zahradě strom. Byla to jablň. Ta se stala chlapcovým nejlepším přítelem. Je to zvláštní že? Nemí to přece lidská bytost. Je to jen strom. Když měl nějaké trápení, sedl si pod ní a svěřil se jí. Věděl, že mu nemohla nijak pomoci, ale jemu stačilo jen to, že mu naslouchala. To spousta lidí nedokáže a u ní to našel. Sedával u ní každý den, i když žádné trápení neměl. Nemusel jí třeba ani nic říkat. Jen tam tak tiše seděl a jakoby z ní sál energii. Byla součástí jeho života.

Když bylo mládenci osmnáct let, zemřela mu matka. Zůstali s otcem sami. V této jeho těžké chvíli šel opět ke své jablň, objal ji a začal plakat. Jeho horké slzy se vsákly až do samého srdce jablň. Najednou se začala zmenšovat a měnit barvu a tvar. Její mohutná koruna se změnila v dívčí hlavu, dlouhý a silný kmen se proměnil v dívčí tělo. Před mláďencem stála krásná dívka. Měla narůžovělou pleť, pevnou kůži, rozčepýřené zelené vlasy a v nich jablko. Mláďenec nemohl uvěřit svým očím, co vidí. Jeho jablň se proměnila v dívku, z které nemohl spustit oči. Když se jí zeptal na jméno, neodpověděla mu. Zamiloval se do ní na první pohled. Vzal jí domů a ona u něj už zůstala. Zajímavé na ní bylo to, že s každým přicházejícím ročním obdobím se měnil její vzhled. Když bylo jaro, byla krásná jako, když jí viděl poprvé. Začalo léto a rozkvetla do krásy ještě víc. S podzimem se jí změnila barva vlasů. Ze zelených se staly rezavé a místo jablka, v nich měla podzemní listy. V zimě ale vypadala hrozně. Z jejích krásných dlouhých vlasů zůstaly jenom krátké a černé. Její pleť byla mrštinově bílá. V tomto období jí nebývalo dobře. Byla jí neustále zima. Zvláštní ale bylo, že dívka byla němá. Jako strom. Pouze naslouchala, ale nikdy na nikoho nepromluvila. Mláďenec sní takhle žil dva roky, až se rozhodl, že si jí vezme za ženu. Když si jí vedl k oltáři, cítil se šťastně, ale uvnitř cítil obavy. Obavy z nenaplněného snu. Jakoby předfucha? Ale proč? Co se stane? Obavy se vyplnily. Ve chvíli, kdy mláďenec měl říci své vytožené ANO, dívka zmizela. Vyběhl z kostela, ale nikde jí neviděl. Běžel se podívat domů na zahradu a... Uviděl tam strom. Žádný strom tam dva roky nebyl!

Stála tam bříza, která byla až nezvykle bílá. Něco jí vlálo ve větvích, byl to svatební závoj!

Kristina Akramiová

JOHN

John byl mladý kluk a nadšenec pro zbraně, co vyšel ze střední a poslechl „uncle sama“. Přestože nebyl z nejměkčích a jeho jednotka se dlouho držela, teď byl poslední... Ležel v krajině, kde byla převážně spálená vysoká tráva a mnoho mrtvých vojáků, ale on se snažil to nevnímat... Hlavou se mu hnalo spousta myšlenek jako třeba, že to za chvíli přijde... že ho nějaká střela pošle za kámošema. Snažil se na to psychicky připravit, že skončí jako roztržená hrouda masa a hadrů ve Vietnamu... Nešlo to. Chtělo se mu žít, ale ještě mu nedošly náboje, tak si říkal, že není tak nejhůř. Najednou uslyšel po louce mrtvých těl někoho přicházet. Třasly se mu ruce, ale nastražil smysly a zamířil. To co ve slunečním světle uviděl ho překvapilo. Byl to seržant Mayers z jeho jednotky. Ale ten přeci zemřel, roztrhal ho granát – uvažoval, ale přesto se postavil do pozoru. Co bylo ještě zvláštnější, že na sobě seržant neměl uniformu vojáka, ale fotbalový dres. Na střední byl kapitán fotbalového týmu a fotbal byl jeho život. To není možné – zašeptal John, seržante. Pujdeme si zahrát – řekl seržant Myers, odhod' ten samopal hračičko... John se snažil zapomenout, že má nějaké čichové buňky, protože pach rozkládajících se mrtvol byl teď ještě horší. Seržante včera vás roztrhal granát – řekl Johnny a spatřil, že k nim přichází další muž z jeho jednotky. To byla jenom hra tvoje hra, příteli – řekl Myers a usmál se zvláštním úsměvem. Muž, který k nim přicházel měl kytaru a opět nebyl ve vojenské uniformě. Jmenoval se Charlie a v normálním životě byl výtečný kytarista v betaové kapele. Jenže Johnny pořád myslel na to, že se tohle všechno děje na vietnamském bojišti a mezi hromadou tlejících mrtvol... a svíral v rukou svoji zbraň. Napadlo mě kluci, že si zahráju něco od Boba Dylana – řekl Charlie se stejně spokojeným výrazem jakoby neviděl tu spoušť...

Ty jsi taky mrtvý – řekl Johnny Charliemu, včera jsem tě vlastnoručně dodělal, chtěl jsi to, když tě postřelili, víš jak mi z toho bylo, víš jak je to těžký to unýst????????? Napadlo mě, že si zahráju nějaký song od Boba Dylana kluci – řekl Charlie, tady jsem si moc nezahrál moje kytara doma byla už zaprášená... Johnny si všiml, že k nim přichází dva muži a opět nebyli ve vojenském. Toho první-

ho poznal hned, byl to Michael S v obyčejném životě intelektuál a básník, který měl být mrtvý už 3 dny. Přestože to byl hluboký introvert teď už z dálky na muže bodře volal „ahoj kluci“. Bylo to jak ve snu. Johnny pochyboval o svém zdravém rozumu a stále svíral svojí zbraň... Podali mi nějakou drogu, postřelili mě Vietnamčiči, ale neumřel jsem a teď mě našli naši a oblbli mě abych netrpěl, ve skutečnosti jsem už někde v helikoptéře a na nosítkách – napadlo Johnnyho a na chvíli ho to uklidnilo jako vysvětlení té tajemné situace. Basník Michael S přicházel s hubeným mužem v saku a John ho ihned rozpoznal. Byl to Jackson. Opět z jejich jednotky. Opět né ve vojenském. A opět dávno zabítý.

„PŘICHÁZÍM K TOBĚ VE DNE, MYSLÍM NA TEBE V NOCI
BUDE TO TÍM, ŽE JSEM ZAMILOVANÝ BEZ POMOCI“

Zněly Johnnymu v hlavě verše co vymyslel Michael S, ještě dávno před tím než jsme šli do týhle pitomý války.

John stál s těmi muži, kteří jakoby přišli z nějakého pinkniku, se zbraní v ruce, na louce plné mrtvých... Johnny – řekl seržant Myers, ty to můžeš ovládnout, my se jdeme bavit. To se mi zdá – řekl Johnny s pláčem. Nezdá, jsme v tvé hře – řekl básník Michael S.

A tak tam ostatní muži stáli a bavili se a smáli... John nadšenec pro zbraně od malička, je sledoval a najednou strašně chtěl ze sebe servat tu uniformu a zahodit zbraň někam do dálky a jít za kámošema. Seržant Myers přišel k Johnnymu a poplácal ho po rameni a řekl mu „ber to jak chceš, my jsme se vrátili, ale jinak... ty jsi zůstal v boji, tak ho dobojuj, jak jsem tě to učil... my musíme jít“. Johnny se rozbřečel jako malé děčko...

Bylo odpoledne a slunce svítlo, ani lehounký větřík nezafoukal. Byl právě konec vietnamské války. Vrátili jsme se, ale jinak –zněly Johnnymu v hlavě slova seržanta Mayerse, velitele jeho jednotky a skvělého fotbalisty, co si už fotbal nikdy nezahráje... „Vrátili jsme se, ale jinak.“ John nemohl jít s nimi. Byl jedním z posledních obětí vietnamské války. Brzy ho skolila jedna ze střel. Když umíral, pořád svíral v rukou svojí zbraň. Bylo to jediné co mu zbylo až do konce. Až do konce...

Zdeněk Hejlík

tisícero pocitů

magickou cestou
večerů a cest
zapadlých
zapovězených měst
zaheslovaných srdcí
Cestou, kdy ostatní chodí po jiné hraně
a tobě šeptá měsíc o své odvrácené straně
a nápis neonový je tajná šifra
na kterou noc přišla,
když v tvém srdci zhasla
daleko od noci a ode dní
hvězdu poslední...
Kráčím po ostří zmatenosti
po království lidského dna
osvobozuju přízraky z podchodů
zakletých do chvil v kterých nehledáš náhodu...

Zdeněk Hejlík

Tanec masek

„Cože? Co to je? Nějaká barevná šmouha?“

„Barevná šmouha?!“

„Myslím, že se uhodila...“

„Ne, je jen zmatená, nechte ji.“

Zrak se mi začne pomalu zaostřovat...

Hemží se kolem mě spousta lidí. Ale Nikdo si

mě nevšímá. Čí jsou tedy ty cizí hlasy?

„Podívejte, motá se jak opilý.“ Zasměje se

jeden z nich, když se snažím vstát.

„Chtěl bych vidět tebe!“

„Pch.“

„Ehmm... kde... kde to jsem?“

„Ona se ptá, kde je, no to mě podrž.“

„Myslí si, že je to sen... jak bláhové.“

„Chudinka.“

„Prý chudinka. No jistě. Nevinná ubohá chudinka, která se tu octla náhodou.

Tomu nevěřte.“

„Zkažené dítě.“

„Opovržení hodné.“

„No tak už ji konečně dejte pokoj... podívejte se na ni, myslí si, že je blázen, když slyší naše hlasy ve své hlavě...“

„Jak zábavné.“

Konečně se vydrápu na nohy, ačkoli se mi ještě stále motá hlava. Jsem zmatená. Vypadá to tu zvláštně. Nebo spíš snobsky. Vlastně je to velice krásný pokoj se vši tou noblesou napuštěnou do sametových baldachýnu, našasovaných dlouhých záclon, jemného nábytku barvy slonové kosti a všech těch úžasných sošek a obrazů...

A pak jsou tu ti lidé. Proboha! Co to mají s obličejem? Postoupím o dva kroky dopředu, když do mě málem vrazí baculatá dáma v šatech barvy krve. Masky? Má masky? Chladně na mě upře své zeleně žhnoucí oči, pak se otočí a odejde.

Všichni mají masky? Maškarní bál? Jak jsem se tady octla? Proč mluví tak nahlas? A proč se pohledy všech najednou stočí ke mně? Může za to ta baculatá dáma? Řekla jim snad něco? Proč se smějí? Ne, to přece není smích, je to kvílení!

„Jaké pak kvílení? Začínáš šilet, má drahá.“

„Podívej, jak se tváří zmateně.“

„Řekl bych, že každou chvíli omdlí.“

„Nepomůžeme jí?“

„Ne, proč?“

Cítím, že už tohle moc dlouho nevydržím.

Rozběhnu se. Běžím pryč. Dál a dál. Úzkými vylidněnými chodbami osvětlenými tak jasným světlem, jako by pocházelo přímo ze slunce.

Konečně jedna tmavá chodba. S úlevou do ní zahnu. Musím se vydýchat. Ale co je to na jejím konci? Zrychlím. Zrcadlo? Stoupnu si přímo před něj. Ne, není to zrcadlo. Je to nejspíš obraz.

Anna Kamínka

Je na něm nějaká dívka v krásných zelených šatech zdobených stužkami a dýmky. Přes obličej má masku. Copak se ti lidé zbláznili? Určitě jsem v doupěti nějaké sekty. Třeba mi přimíchali něco do pití a pak mě sem odvezli... nebo je to prostě jen sen. Zlá noční můra. To je racionálnější. Teď už budu jen čekat, až se probudím.

Ale co se to děje s maskou té dívky? Usmívá se nebo se šklebí?! Nahnu se k zrcadlu a polekaně uskočím. Ta dívka uskočí taky! Co to znamená? Udělám pohyb rukou.

Ona ho udělá naprosto stejně.

„Konečně jí to došlo, Oskare.“

„Trvalo jí to ale dlouho.“

„Už se zase zdá, že omdlí, snad by nám

tentokrát tu zábavu nemusela upřít, co říkáte?“

„To jsem já?“ Zeptám se rozřeseným hlasem

a prstem ukážu na tu postavu v zrcadle.

„Kdo jiný si myslíš? Ovšemže jsi to ty!“

„Ale jakto? Co to znamená!“

„Podívej se pořádně.“

A co mám vidět? Masky s divným výrazem.

Prázdným. Nebo zlověstným? Možná spíš

pohrdavým. Moc si namlouvám... Je to

jen obyčejná maska s divně zkrouceným

úsměvem... nebo je to úšklebek?

„Slyšeli jste ji? Prý obyčejná maska! Copak se

v ní nepoznáváš?“

„Copak v ní nevidíš tu tvoji pomíjivost?“

„A aroganci?“

„A pohrdání životem...?“

„Já tam vidím i dobré věci.“

„A jaké, Arture?“

„No třeba... třeba...“

„Ha, vidíš?! Nic dobrého nevidíš.“ Zase ten

studený smích.

„Ale ano... třeba je jiná.“

„Já bych řekla, že je naprosto normální.“

„Souhlasím. Je jako všichni z těch tvorů

s dekadencí vrozenou v kroku.“

„Ne! To nejsem já!“ pokusím se strhnout masku ze svého obličej. Ale nejde to. Mám jí snad přirostlou k obličejí?!

Tentokrát se ozve mnohem hlasitější smích,

až mi přeběhne mráz po zádech.

„Vidíš! I tobě už přirostla k obličejí.“

„A k srdci.“

„Nezapomeňte na duši, přátelé.“

„Vždyť je to jen člověk, nemá duši!“

Trhnu sebou tak prudce, až mě to probudí.

Vydešeně běžím rozsvítit, přičemž nakopnu

několik věcí pohozených na zemi. Když pokoj

zaplaví nažloutlé světlo, přejdu rychlým

krokem k zrcadlu a zadívám se na svůj odraz.

Oddechnu si, žádná příšerná maska na něm

není! Zrovna když se chystám zrcadlo opustit,

všimnu si něčeho zvláštního. Zarazím se.

Nakloním se blíže k zrcadlu a stejně tak učiní

můj odraz. Zdálo se mi to, nebo jsem opravdu

viděla ten zvláštní odlesk v očích? Ještě jednou

si pořádně prohlédnu svůj odraz... zdá se mi

najednou nějaký cizí. Co to je za podivnou

grimasu? Směje se nebo se šklebím? Ne ani

jedno. Je to ten prázdný obličej bez výrazu.

Zakroučím hlavou, abych ty myšlenky

vyhnala z hlavy.

„Podívej se pořádně.“

„Copak to nevidíš?“ Uslyším tichou vzdálenou

ozvěnu.

Srdce se mi rozbuší. Tak usmívám se nebo se

šklebím? A co znamená ten výraz v mých očích?

Je to ledová ignorace nebo pouhá arogance?

Odráží se v ní vůbec něco z mé vlastní duše?

„Vždyť je to jen člověk, nemá duši!“

probleskne mi hlavou.

Smích

V mnoha zemích, je naprosto běžné, že se známí vítají polibkem na tvář. U nás takový neznalý cizinec narazí akorát tak na napraženou ruku. Je to známka jisté rezervovanosti a upjatosti. Na druhou stranu, člověk si tak svým způsobem střeží svůj osobní prostor, své soukromí. Je to zvyk, který k českému národu patří odnepaměti. Netroufám si měnit zvyky ani zásady slušného chování, co ale můžeme změnit, je světový názor na nás Čechy jako na vážné, konzervativní suchary. (Promiňte mi ten výraz.)

Skutečně. Češi jsou ve světě považováni za nevrlé, věčně našťavané, nekomunikativní a trvale zamračené bručouny. Že to není pravda? Rozhlédněte se kolem, ať už jste na ulici, v restauraci, v tramvaji či v autobuse, kolik lidí se v tuhle chvíli usmívá? A ruku na srdce, kolikrát jste se od dnešního rána upřímně zasmáli vy? Pořád si myslíte, že to, jak vypadáme ve světě, není pravda? Napravte to a usmějte se právě teď! Není to těžké, že ne? Roztáhnout tvář do širokého úsměvu, to přece nic nestojí. A teď se znovu podívejte na ty zamračené bručouny kolem sebe. Možná, že váš úsměv a optimismus, který z vás díky tomu rázem jen sálá, pomůže vyčarovat úsměv na tváři i jim. Co na tom, že si budou myslet, že jste cvok. Protože právě tak, jim nejspíš v tu chvíli budete připadat. Kdo by se taky usmíval v sedm hodin ráno cestou do školy, kde vás čeká důležitá písemka, nebo do práce, kde vás čeká akorát hromada práce a protivný šéf. Žádný takový důvod ale není dostatečný k tomu, aby vám zmizel úsměv ze rtů. Naopak, všechno lze brát s humorem. Vezměte to z té druhé strany. Není komické pozorovat šéfovy vzteklé grimasy a poskakující vrásku na čele? Není i ta důležitá písemka jen jednou z mnoha a tudíž není důvod se jí trápit? Není nakonec i pohled na ty nabubřelé spulucestující v tramvaji skutečně směšný? A není i ten pocit, že si o vás ostatní myslí, že jste cvok, celkem vtipně uspokojivý?

Vždyť smích léčí! Podle vědců může smích dokonce prodloužit život o několik let. S úsměvem jde zkrátka všechno líp! Navíc ze všech módních doplňků je úsměv ten, který nikdy nevyjde z módy a sluší opravdu každému. Dejme si tedy záležet, abychom se smáli každý den. Usmívejte se na každého, koho potkáte, na přátele i na lidi, které neznáte nebo které zrovna nemusíte. Vám to neublíží, přátelům třeba zlepšíte náladu a vaši nepřátelé si budou říkat, co asi přehlédli.

Takže na závěr zbývá už jen říct: „Krásně se mějte a vesele se smějte!!!“

Adéla Pecková

Temné stránky psychologie

To, že psychologie je věda, která se zabývá člověkem samotným, jeho chováním, prožíváním a jednáním, už vím. Že dokáže v mnoha případech pomoci, nebo alespoň zlepšit duševní stav lidí, to pro mě také není žádnou novinkou. Ale že se tu vyskytují i temné stránky psychologie, o tom jsem doposud nepřemýšlela. Co mám těmi temnými stránkami na mysli?

Lidé, když mají moc, tak je láká jí zneužívat. To se netýká pouze psychologů, ani profese, ale týká se to všech situací, kdy člověk tu moc získá. Ono to láká, zneužít jí. To je pravda. Záleží ale na každém z nás, jak se s tím vypořádáme. A jak se s tím vypořádávají právě psychologové? Opravdu to není lehké. Když má člověk nějaký problém, potřebuje si s někým promluvit, nebo má potřebu se svěřovat, protože třeba neví co se svým životem dál, jde za psychologem. Ale kam jde psycholog? S kým se bude radit on, když bude mít nějaký problém a bude potřebovat odbornou pomoc? Zajde si také za psychologem, když jím je on sám a zná postupy řešení, stejně jako on?

Představme si, že budeme mít vztah s psychologem. S člověkem, který naprosto rozumí lidským problémům a ví jak je řešit. S člověkem, který ví, jak se má nenápadně ptát, aby se dozvěděl přesně to, co potřebuje. S člověkem, který vás bude mít celého přečteného a bude vědět jak se v jakých situacích zachováte, co vás k tomu vede. Zdá se, že je to pro toho druhého velice těžké, ale omyl! Mnohem těžší je to právě pro toho psychologa. Prožívat s někým vztah, lásku, přátelství a naprosto tomu rozumět, to vážně není až tak skvělé, jak se na první pohled může zdát. Vědět, co další závažný krok, může přinést, nebo předčasně zjistit, že tudy vlak nepojede. A přitom si pokaždé uvědomovat, že ten druhý je vždy tak trochu pozadu. A nikdy ho nemá šanci dohonit, protože mu chybí právě to vzdělání, které má psycholog. Vzdělání, které vás naučí více chápat lidi, porozumět jejich chování, náladám a povahám.

Psycholog může své profese využívat ještě v mnoha jiných případech, ale já jsem se zaměřila převážně na vztahy. Mě osobně to přišlo nejzajímavější. Představil si, jaké to asi je žít s psychologem a jak se asi on cítí v tom vztahu. Jednou bych si chtěla o tomhle s nějakým takovým párem promluvit. Kdyby se mi taková možnost naskypla vyslechla bych si oba dva a možná bych třeba zjistila, pro koho je to těžší a jestli se tímhle vůbec někdy zabývali.

Kristína Akramiová

Druhá strana mince

Ze zapadlé úzké uličky vychází pach starých odpadků a hniloby. Obloha se zatahuje a vzduch ochlazuje. Začíná zase ta noční můra. Boj o přežití. O čem že to mluvíme? O noci.

Nějak se mi nechce do té páchnoucí uličky zahrnout, ale zbývá mi snad něco jiného? Moje zesláblé nohy automaticky volí známou, každý den stejnou cestu.

Poslední nerozbitá lampa spoře osvětluje odpadky všude po zemi. Po tváři mi přelétne úsměv. Tohle je můj domov. Nejde však o úsměv veselý, nýbrž úsměv plný žalu. Nemusel jsem snad takhle dopadnout? Mohl jsem změnit osud? Ne, myslím, že se tomu nedalo vyhnout. Život je krutý a zahrává si s námi. Za úspěchem přijde neúspěch, za výhrou prohra. Stala se ze mě troska, nepovedená součástka, která jde do šrotu.

Po blízké popelnici přeběhla vyzáblá kočka a shodila její víko. Při tom zvuku jsem sebou trhl a z kapsy mi vyklouzla moje svícená voda. Smutně jsem se zadíval na rozlitý alkohol a střepy všude kolem. Přinesou mi snad štěstí? Možná tak vykoupení... Ale pozdě plakat nad rozlitym mlékem.

Za popelnicí je další ulička. Slepá ulička. Moje ulička. Dojdu až na její konec. Na zemi se válí promočený kus hadru, který snad kdysi býval dekou. Sedám si a hlavu opírám o zeď za mnou.

Je zima. Začíná boj. Přes nohu mi přeběhlo něco hebkého. Na zemi se hemží spousta potkanů... jako vždy. Jsou tu se mnou. Jsou to moji jediní přátelé. Oči se mi klíží.

Vzpomínám na dny, kdy jsem byl ještě normálním člověkem. Měl jsem spoustu ideálů a životních cílů. Chtěl jsem mít velkou rodinu a pěkné auto. K čemu mi byly moje cíle? Co se zvrtilo? Nejspíš úplně všechno... Z úspěšného obchodníka se stala smrdutá troska. Život je zlý. Je lepší nemít žádné cíle a pak nebyt zklamaný? Možná ano.

Na tvář mi dopadla studená kapka. Pak další a další. Klepu se zimou. Potkani se už rozutekli. Zůstal jsem tu sám. Jsem součástí špíny velkoměsta, o které se nemluví. Tohle je ta druhá strana mince...

Hlad... zima... žízeň... ta slova mi plavou v mysli a pomalu mě uspávají. Přichází vykoupení... cítím to. Nezáhlávám potkanům, že ráno začnou okusovat moje mrtvé tělo. To je život. Zlý a krutý.

elmone

Anna Kamínková

Můj domov

Slovo „domov“ slyšíme denně, ale co to slovo vlastně znamená? Co je domov? Jak se cítí ti, co domov nemají? Nevím. Můj domov pro mne není jen ten malý pražský byt. Je to vlastně jakékoli místo, kde naleznou všechny, co mě mají rádi. Svoji rodinu, přátele. Všechny ty, kterým když mám cokoli na srdci, potřebuji všechno říct. Ti, kteří mě milují i přes všechny mé chyby. A že jich není málo. Každý nějaké má a každý se někdy ocitne v situaci, kdy potřebuje oporu. Ale co ti co nikoho nemají? Děti, které tráví dětství v dětských domovech? Vždy se najde někdo, co jim bude chtít ublížit a co oni? Ke komu půjdou pro radu? Kdo je pohladí a pomůže jim překonat všechny problémy? Tihle lidé nemají domov a nejsmutnější je, že za to vůbec nemohou. Jako domov také beru celou Českou republiku, i když z trochu jiného úhlu pohledu. Když vidím všechny ty oblé kopce, louky, stráně a lesy, jsem hrdá. Jsem hrdá na to, že jsem se narodila právě zde a že to já můžu říci: „Tady je můj domov, moje země a sem patří.“

Barbora Martinková

Pohled odjinud

Mne seslali na zem, bych okusil trochu lidského štěstí, z vyprávění o lásce jsem snil a tímto sněním nechal jsem se vésti.

Až došel jsem k místu, které mi mnohé prozradilo –
– čpělo sírou
a nejen představy mé pohřbilo.

Tam nebeským oknem nahlédl jsem k člověku a v úžasu jsem hleděl na zemi plnou nevděku:

Na ženy, ztrácející své otce, muže, syny, na lehké děvy se stále plnými klíny.

Na zizvená těla za zdmi zaláře, na pomíjivé štěstí u oltáře.

Na umělé vážené i zavřené, na ženy jako hrady obležené.

Na bezduché činnosti a řeči, na matky s přehnanou péčí.

Na bitvy vítězné i prohrané, na nemilující dívky zadané.

Na ztracené mládí krasavice, na prokouřené dětské plíce.

Na kněze žvatlajícího útěchu, na oči plné zlomyslného posměchu.

Na zrazené milenky a milence, na námluvy mládí při sklence.

Na nevyslyšené moudré proroky, na krysy prchající do stoky.

Na nevinné pohledy sličné tváře, na trosky, jimž se zdraví páře.

Na zdi prostoupené hříchem, na porodnice zalité tichem.

Na opilé fantasmie mladíků, na nechtěné děti svých tatíků.

Na vojáky se šrámy na srdci, na prosící zvířata v železné kleci.

Na smrtící neúrodu, na černou rakev u porodu.

Na spité křičící surovce, na bezmocné doufající zajatce.

Na žalující oči opuštěných dětí, na bezdomovce válející se ve smetí.

Na mrhání lidskými životy, na slabé ječící oběti.

Na plakající raněnou přírodu, na dlouhá léta krvavého sporu.

Na koketní vůni pudrů a šminek, na umíněnost rozmarných slečinek.

Na nářek umírajícího, na ptáka smrti letícího.

Na pomstychtivé kocoviny, na ústa plná špíny.

Na opotřebované mučící nástroje, na mrtvé bez klidu a pokoje.

.....

Srdce se hořkostí zalilo a obraz nechutného světa do duše se vtíral, měnil ji z bílé na černou a d'ábelsky si přitom zpíval.

Náhle nebeským oknem vypadla mrtvola, bylo to tělo zklamaného anděla.

Lenka Andrlíková

GYMNÁZIUM bratří Čapků

Trhanovské nám. 8, 102 00 Praha 10

Vám nabízí
čtyřleté gymnaziální studium
s humanitním zaměřením
orientovaným
literárně a výtvarně

specializací výuky v oblasti literární
je rozvíjení schopnosti tvůrčího
psaní, práce s textem a médií,
mediální komunikace a scénářistická
tvorba pro účely propagace, televizi
a rozhlas

výuka v oblasti výtvarné zahrnuje vedle
tradičních výtvarných oborů jako malba,
kresba či grafika též mediální tvorbu
a design včetně netradičních forem
s možností uplatnění ve výstavnictví
či marketingu (např. enviromentální
instalace, computer art)

Další informace získáte:

telefonicky:

tel.: 271 751 063

tel./fax: 271 751 062

e-mail: gymbc@seznam.cz

na adrese:

Gymnázium bratří Čapků

Trhanovské nám. 8

102 00 Praha 10

www.gymnaziumbc.cz

© GBČ a PČS SOU s.r.o. nositel medaile J.A. Komenského založeno dne 1. září 1991